

тальним, які закріплені у Конституціях. Це так звані невідчужувані права і свободи. На захист їх повинна бути спрямована вся діяльність будівничих правої держави.

Між державою і суспільством має бути певна дистанція, яка і забезпечує демократію, відповідний рівень свободи суб'єктів громадянського суспільства. Якщо держава повністю узурпує суспільство, вона знищує людину як вільну особистість. Не держава визначає громадянське суспільство, а воно створює і контролює державу. Саме у такий спосіб забезпечується порівняно самостійне існування демократичного громадянського суспільства і правої держави. Отже, громадянське суспільство – це суспільство демократії, яке надає кожній людині можливість жити на гідному рівні; суспільство, де відсутнє відчуження людини від засобів виробництва і знарядь праці, насамперед – від приватної власності.

У своїй науковій статті "Проблеми побудови правої держави" Віра Тимошенко, доктор юридичних наук, професор зазначає про те, що можливість досягнення ідеалів правої держави визначається низкою чинників суб'єктивного й об'єктивного характеру. Передусім така можливість залежить від правосвідомості населення. Правосвідомість є особливою формою свідомості, необхідною й істотною складовою світогляду людини. Зазвичай під правосвідомістю розуміють сукупність правових уявлень, поглядів, оцінок, концепцій, теорій, доктрин, що виражають суб'єктивне ставлення окремо взятих осіб, груп або суспільства, загалом, до правої системи залежно від визнання або заперечення цінності права, тобто його справедливості, сили й ефективності.

Ю. Климчук

Науковий керівник – канд. юрид. наук, доц. О.Б. Ковальчук

ЗНАЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ В КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Державні органи, здійснюючи свої повноваження у встановлених Конституцією межах, діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Конституційному Суду України надані повноваження вирішувати питання про відповідність законів та інших правових актів, міжнародних договорів Конституції України та надавати офіційне тлумачення

Конституції та законів України. Він наділений правом визнавати неконституційними правові акти не тільки у випадках, коли вони не відповідають Конституції України, а й тоді, коли була порушена встановлена Конституцією України процедура їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності. Наочним прикладом є Рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 р. № 20-рп/2010 (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України).

Підставою для розгляду цієї справи було твердження суб'єкта права на конституційне подання – 252 народних депутати України – про невідповідність Конституції України Закону України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 р.

На думку авторів клопотання, підставою для визнання неконституційним Закону загалом є порушення встановленої Конституцією України процедури його розгляду та ухвалення. Суб'єкт права на конституційне подання акцентує, що Верховна Рада України, приймаючи Закон "Про внесення змін до Конституції України" від 19 вересня 2003 р., мала право розглядати цей законопроект щодо якого було дано висновок Конституційного Суду України, і приймати відповідний закон про внесення змін до Конституції України без внесення жодних поправок, а у разі їх внесення – лише після надання Конституційним Судом України висновку про те, що законопроект з внесеними до нього поправками відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Відповідно до статті 159 Основного Закону України законопроект про внесення змін до Конституції України розглядає Верховна Рада України за наявності висновку Конституційного Суду України щодо відповідності його вимогам статей 157 і 158 Конституції України. Передбачена статтею 159 Конституції України особлива процедура розгляду законопроекту про внесення змін до Конституції України спрямована на те, щоб не допустити внесення змін до Основного Закону України всупереч вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Отже, 8 грудня 2004 р. Верховна Рада України розглянула законопроект з поправками, щодо якого Конституційний Суд України не давав висновку, і ухвалила Закон, чим порушила вимоги частини другої статті 19, статті 159 Конституції України.

Окрема думка судді Конституційного Суду України В.І. Шишкіна, який вважає, що в Рішенні не сформульовано чіткої правової позиції стосовно правових наслідків визнання Закону неконституційним, не

запропоновано представницькій владі правовий шлях щодо унормування конституційних положень у зв'язку з втратою чинності Закону. Системний аналіз цих положень Рішення не дає підстав впевнено стверджувати про те, що Конституційний Суд України "реанімував" положення Конституції України, які були змінені, доповнені, а в подальшому вилучені.

Вважаємо правильним визнати таким, що не відповідає Конституції України, Закон України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 року у зв'язку з порушенням конституційної процедури його розгляду та прийняття.

Отже, розглянутий випадок показав важливість ситуації, коли Конституційний Суд України виступив останньою інстанцією у прийнятті рішення державної ваги. Коли від його рішення залежить доля всієї держави та кожного громадянина зокрема.

О. Костюк

Науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. В.Л. Ортинський

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УЄФА ТА ЙОГО КОМЕРЦІЙНИХ ПАРТНЕРІВ

У зв'язку з наближенням дати проведення в Україні чемпіонату з футболу ЄВРО-2012 актуальність теми набуття та захисту прав інтелектуальної власності, зокрема прав УЄФА і його комерційних партнерів, надзвичайно зросла. Станом на 1 вересня 2011 року в Україні були чинними: на ім'я УЄФА 17 свідоцтв України на знаки для товарів і послуг, 52 міжнародні реєстрації знаків та 6 патентів на промисловий зразок; на ім'я комерційних партнерів УЄФА 258 свідоцтв України на знаки для товарів і послуг та 57 міжнародних реєстрацій знаків. У зв'язку з такою кількістю поданих заявок, міжнародних реєстрацій на знаки для товарів і послуг та національних заявок на промислові зразки та вимогами Об'єднання європейських футбольних асоціацій Україна зобов'язалася забезпечити захист прав УЄФА на його інтелектуальну власність та власність його комерційних партнерів.

Загальні вимоги УЄФА щодо захисту його прав інтелектуальної власності відображені в Законі України "Про організацію та проведення